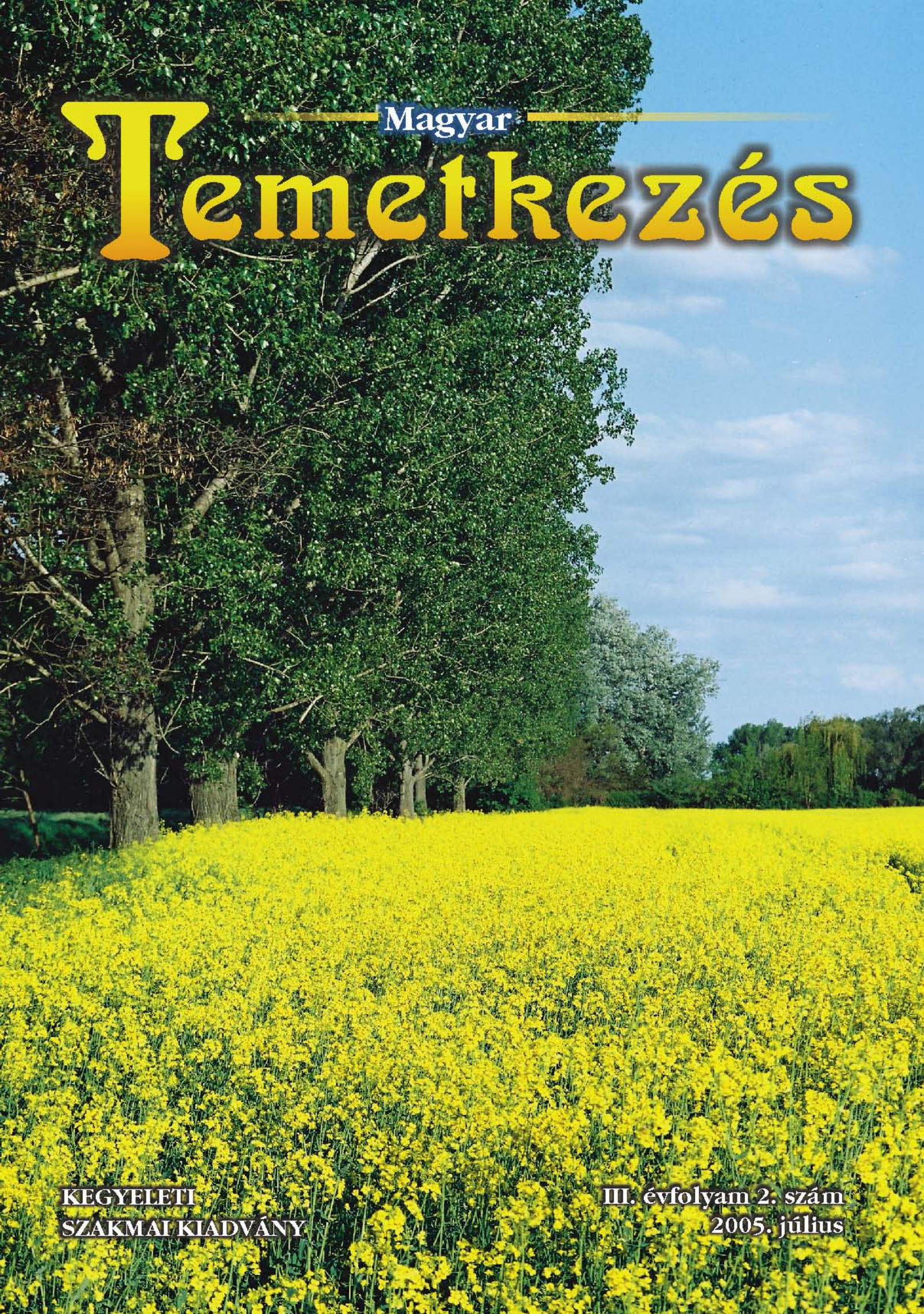

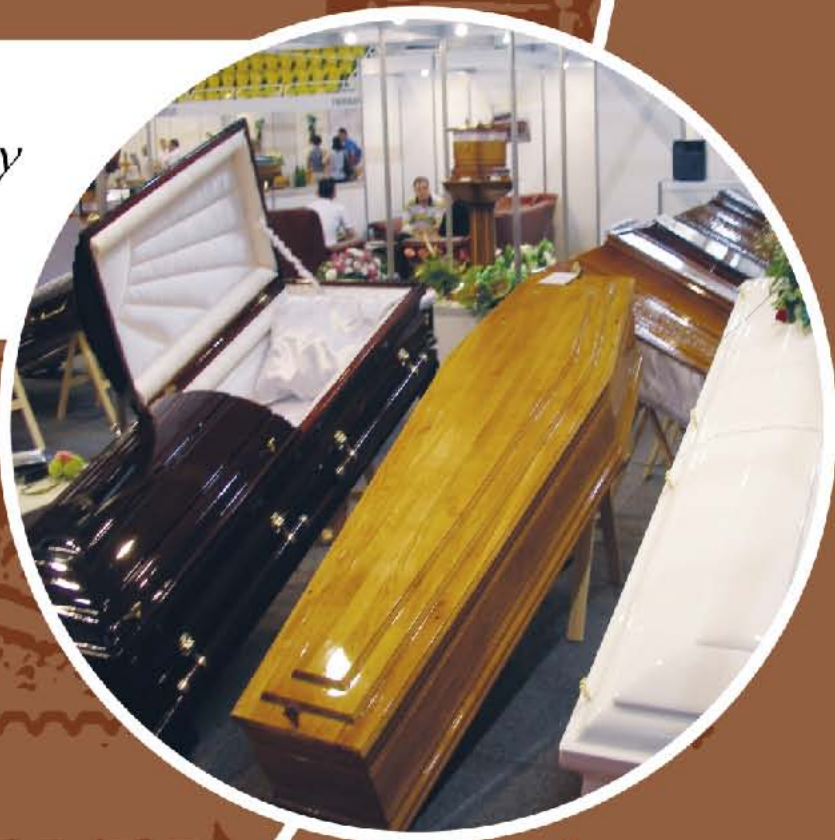
Magyar Temetkezés

KEGYELETI
SZAKMAI KIADVÁNY

III. évfolyam 2. szám
2005. július

Minőség és Tradíció

*Köszönjük kedves
vendégeinknek, hogy
meglátogatták a
kiállításunkat.*

TEMEXPO 2005

◆ **Keletfa**

H-4405 Nyíregyháza, Lujza u. 6.

Tel.: 06 (42) 460-782

Fax: 06 (42) 460-783

keletfa@hu.inter.net

www.keletfa.hu

Kedves Olvasó!

Az idei nyárelő a TEMEXPO 2005 jegyében telt el. A készülődés, a kiállítás, a vele párhuzamosan megrendezésre került Konferencia, olyan nagy esemény volt a kegyeleti és temetkezési szakmán belül, hogy jelen számunkban, megkülönböztetett figyelmet fordítottunk rá. Erről szól tudósításunk, és grátisz képszeárlításunk a kiállító OTEI tagoknak.

Láthattuk, hogy hazánkban magas színvonalú a kegyeleti – temetkezési kultúra, nem vallunk vele szégyent Európa és a világ előtt.

Folytatjuk az Önök részéről pozitív visszajelzést kapott „Múlt és emlékezet” sorozatot, ahol Bessenyei Györgyről olvashatnak Marján Tibor tollából. A „Műemlék temetők” sorozatban, Nemsvidről, egy zsidó temető felújításáról láthatnak képeket és olvashatnak megindító sorokat Puskás Bélától.

Megemlékezett a Szekszárdi Panteon Kegyeleti Kft., megalakulásának 15 éves évfordulójáról, ahová a munkatársakon kívül szakmabeli vendégeket is fogadtak az ország minden részéből.

Boros Árpáddal készült az-az interjú, amely a belvizes temetők problémáját, annak megoldási lehetőségeit tárja az olvasó elé.

A Balatonlellén felavatott emlékmű, a „Gyermek áldozatkért” egyedülálló kezdeményezés hazánkban, melyről Puskás Béla írt elgondolkodtató gondolatokat, csakúgy mint a „Hős pilóta” emlékére rendezett koszorúzásról.

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság első ízben tartott kihelyezett ülést Kaposvárott, ahol a nemzeti virtuális sírkertbe Somogy megyéből 35 híres személyiség sírja került védelem alá.

Az Ostyasszonyfai hadifogoly temetőről Dr. Andor Ferenc küldött szövegében és képeiben is költői szépségű írást.

A II. Világháború befejezésének 60. évfordulójáról emlékeztek meg 2005-ben országszerte.

Varga József tudósításában a Kecskeméti Hősi Katonatemetőben történt koszorúzásokról, a kegyelet teljes megemlékezéséről számolt be.

Kedves Olvasó!

Kívánok Önnek és családjának, valamint munkatársainak, üzleti partnereinek, szerkesztőtársaim nevében is napsütéses nyarat, feltöltődést, jó pihenést!

Sas Erzsébet
főszerkesztő

Előzetes...

Következő számunkban Petrich Csabának a Pécsi Temetkezési Vállalat Igazgatójának a spanyolországi szakmai útról szóló képes beszámolóját olvashatják.

Tartalom

TEMEXPO 2005	4-5-6-7. oldal
OTEI tagok a nyíregyházi kiállításon	8-9-10-11. oldal
Thanatopraxis-Thanatoesztétika Magyarországon	12. oldal
„Múlt és emlékezet” - Bessenyei György	13. oldal
Magas színvonal – magas követelmény	14-15. oldal
Nemzeti Kegyeleti Bizottság ülése Kaposváron	16. oldal
Nemesvidi zsidó temető	17. oldal
Hajdúböszörményi kopjás temető	18. oldal
Emlékmű a gyermek áldozatokért	19. oldal
Belvizes temetők, interjú Boros Árpáddal	20-21. oldal
Ostyasszonyfai hadifogoly temető	22-23. oldal
Emlékmű a hős pilótának	24. oldal
Megemlékezés a II. világháború befejezésének 60. évfordulóján Kecskeméten	25. oldal
Hírek, események	26. oldal

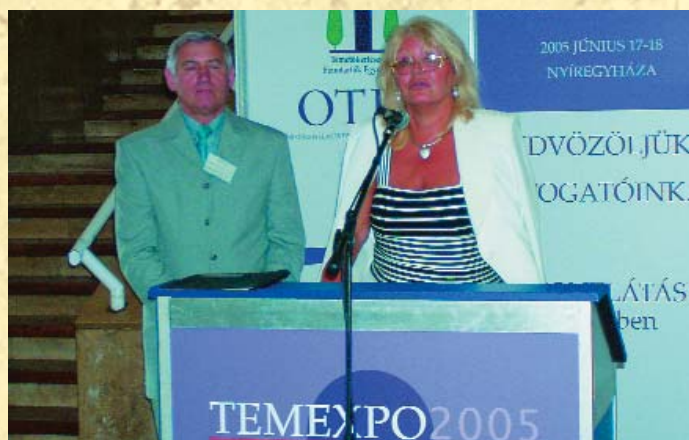
A temető kultúrája egyben az élet kultúrája

A Kegyeleti szakma hazai és több külföldi kiválósága mutatkozott be Nyíregyházán 2005. június 17-18-án az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület, a Temetőkertészek és Fenntartók Egyesülete, valamint a Nemzeti Kegyeleti Bizottság által rendezett TEMEXPO 2005 Nemzetközi Kiállításon.

A Nyíregyházi Bujtosi Szabadidő Csarnok 1400 m²-én a temetkezési – kegyeleti szakma egy európai, sőt nem túlzás azt állítani, világszínvonalú kiállításon, már a XXI. század temetkezési – kegyeleti kultúráját tárta a látogatók elé.

A kiállítással párhuzamosan zajlott a Temetőfenntartók és Temető – kertészek Konferenciája, a két esemény legfontosabb, legérdekesebb témáiról szól tudósításunk, szóban és képekben.

A TEMEXPO 2005 kiállítást az aulában Simóka Kálmánné dr. az OTEI elnöke nyitotta meg.

A kegyeleti – temetkezési szakma az ünnepélyes megnyitó

után Szekrényes András, a Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei Temetkezési Vállalat igazgatójának vezetésével megtekintette a kiállítást.

A kiállítás magas színvonalú megrendezésében nyújtott áldozatos munkájáért Konferencia díjban részesült

A Konferencia témái iránt óriási volt a szakma

érdeklődése, s a nagy meleg ellenére telt házas előadásokra került sor. A levezető elnök: Puskás Béla, a Somogy Temetkezési Kft. ügyvezető igazgatója összekötő, felvezető és véleményt formáló beszédeiben jól integrálta a változó programot.

Megnyitó beszédet mondott: Majsai Sándor, a BM. Település – üzemeltetési Iroda vezetője, valamint Dobos János a Temetőfenntartók elnöke.

A Konferencia legfontosabb és legjobban várt témája a „A Temetőkről és temetkezésről szóló, 1999 évi tv. módosítása „ volt, melynek előadója Prutkay János , a BM. Településfejlesztési Iroda munkatársa, aki a témában kifejtett munkásságáért Konferencia díj-

ban részesült.

A temetkezési jogszabályok módosításáról

Prutkay János

Településüzemeltetési Iroda

- A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény
- végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet alapvetően teljesítette a megalkotásakor kitűzött célokat. Javult a szolgáltatások színvonala.
- További pontosítás, kiegészítés igénylik, segítve az előírások gyakorlati végrehajtását.
 - temetkezési szolgáltatás fogalom
 - telephely létesítése, engedélyezési eljárás
 - temetői díjak alkalmazása
 - a hiányzó temetőlétesítmények megépítésének határideje
 - a temetési helyekkel és az eltemetéssel kapcsolatos pontosító rendelkezésekre.

Telephely (1)

- Telephelyengedélyhez kötött szolgáltatások köre:
 - elhunyt hűtése,
 - halotyszállító jármű tárolása
 - a temetésfelvétel, az elhunyt temetésre való előkészítése és a temetéshez szükséges kellékekkel történő ellátása

Telephely (2)

- Engedélyezés:
 - A temetésfelvétel (felvételi iroda) és a halotyszállító jármű tárolása céljából létesített telephely esetén lényegében nem változott.
 - Ha a telephelyen elhunytat tárolnak, szigorúbb eljárás:
 - övezeti besorolás
 - előírt védőtávolságok betartása

Telephely (3)

- Az engedélyezés iránti kérelmet a gazdálkodó szervezet kezdeményezi. (a kormányrendelet hatályba lépését követő fél év áll rendelkezésre)
- minden telephelyére,
- Ha a feltételeknek nem felel meg: szankció
- Nem kell temetőben, temetkezési emlékhelyen, hamvasztóüzem ingatlanán
- Tiltás: felsőoktatási intézményben, klinikákon és az igazságügyi orvostani intézetben.

Díjak

A temetői díjak: Három díjcsoporthoz különböztethető meg:

- a sírhelydíj,
- a létesítmények igénybevételi díja
- a temetőfenntartási hozzájárulás díja,
 - A temetkezési szolgáltatásért temetőfenntartási hozzájárulási díj nem kérhető, a temetőfenntartási hozzájárulás díja korlátozott.

A díjak fajtáit és mértékét önkormányzati rendeletben kell megállapítani.

Szükséges és indokolt költségek alapján, fogyasztóvédelem véleményével.

Temetőn belüli feladatellátás

- Az önkormányzat rendeletében alapján kötelezővé teheti az üzemeltető szakszemélyzetének igénybevételét
 - hűtés, szállítás, sírhely nyitása és visszahantolása, szórás esetén
- Ezekben az esetekben a díjak mértékét önkormányzati rendeletben kell megállapítani.

Létesítmények, infrastruktúra

Eredeti megépítési határidő: 2004. október 1.

Meghosszabbítva:

- 2007-ig vízvételi lehetőség, illemhely, hulladéktároló
- 2009. út, ravatalozó, hűtő, kerítés

ÁSZ jelentés is sürgette egy központi támogatási forrás kidolgozását. Ennek érdekében jelenleg folyik a temetők felmérése.

Egyebek

- köztemető fogalma: az a temető, ahol az önkormányzat a kötelezettségét teljesíti
- sírbolt urnafülke: építészeti szempontból nem indokolt mindig építési engedélyhez kötni.
- rendelkezési jog időtartama az előírt időtartamnál csak hosszabb lehet.
- sírhely előkészítése: a csontmaradványokról gondoskodni kell

mélyebbre ásás (ingyenes) vagy eltávolítás (sírhelydíjban érvényesíthető)

- Eltemetés ideje: eddig 72 órán túl és 96 órán belül
Nincs alsó időhatár
ÁNTSZ engedéllyel 15 nap
- Sírboltba temetés: holttest légmentesen zárt koporsóban
- Sírhelyre temetés: koporsós temetés csak ha a víz szintje nem emelkedik 2,5 m fölé
- Halotyszállítás: kizárólag lefedve, vagy felöltöztetve
- 2 éves szakmai gyakorlat igazolása - Megyei Egészségbiztosítási Pénztár nyilvántartása alapján
- Adatnyilvántartás: biztonsági másolat készítése, illetve manuális nyilvántartás vezetése szükséges, amennyiben a nyilvántartó könyv, a sírbolt könyv adatait elektronikus adathordozón tárolják.
- Temetésre jogosultak köre: a házastárs mellett kiegészül az elhunyttal együtt élő élettárral
- Temetkezési reklám: elérhetőség módja és időtartama megjelölhető
- Urnaméret: 3 l-re módosul
- Egyházi temetők szabályzatának tartalma
- Exhumálás esetén a sírnyitásról felhívás

Egyéb jogszabályok

- 34/1999 BM-EüM-IM rendelet
 - Szállítás a temető, hamvasztóüzem mellett a szolgáltató telephelyére is
 - Közterületről és nyilvános helyről soron kívüli elszállítás
 - Kórházon kívül történt halálesetnél az eltemettetők kívánsága szerinti szolgáltató szállít
- Új BM rendelet: a tem. Szolg. Telephely-engedélyezésének díjáról

• KRESZ módosul: soron kívüli elszállításához buszsáv használata lehetővé válhat

A Konferencia következő előadója Hegedűs Ágoston, a „Temetőkertészet lehetőségei napjainkban” címmel rendkívül hatásos, érdekfeszítő, humortól és szakma politikától sem mentes előadásával nyűgözte le a hallgatóságot.

Az aulában megrendezett euró-

szolgáltatókkal való kapcsolatukról.

A Konferenciát köszöntötte Csabai Lászlóné, Nyíregyháza Megyei Jogú Város polgármestere, Országgyűlési Képviselő. Színes, érdekes, közvetlen hangú, érzelmektől sem mentes beszédében, a már fáradó hallgatóságot „felrázta”, ahogy lélektanulón vázolta fel életünk nagy történeteit – születés, házasság, elmúlás – s azoknak életünkben, hozzátartozóink életében betöltött fontos szerepét. Sok sikert kívánt a nagyszabású rendezvénynek,

pai színvonalú sír-kert díszítő kiállításáért, Konferencia díjban részesült.

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság részéről Radnainé Dr. Fogarasi Katalin tájékoztatta a hallgatóságot a NKB. munkájáról, valamint lehetőségeikről, feladataikról.

Színvonalas előadásában beszélt a temető fenntartókkal, üzemeltetőikkel és a temetkezési

méltatva a kegyeleti szakmában dolgozók elhivatottságát.

A Konferencia résztvevői a délutáni programban fórumot tartottak, a temetőkről és a temetkezésről, ahol a fórum résztvevői: Puskás Béla levezető elnök, Simóka Kálmánné dr., Majsai Sándor, Prutkay János, Horváth Csaba, Dobos János és Koncz Tamás ki-ki a szakmájába vágó témában igyekezett a szép számú és aktív résztvevők kérdéseire érdemben válaszolni.

A Konferencia és a TEMEXPÓ 2005 kiállítói és rendezői este állófogadáson folytatták a kötetlen beszélgetést a szakmáról egymással és a szakmai szervezetek vezetőivel. Az állófogadást megtisztelte és köszöntőt mondott: Gazda László, a Szabolcs-Szatmár -Bereg Megyei Önkormányzat Elnöke.

Interjú a Konferencia-díjas Szekrényes Andrással

„Az utódok méltóképpen emlékezhessenek...”

A Temexpo2005 Nyíregyházi rendezvénysorozatára megjelent kiadványban beszélgetés jelent meg Szekrényes Andrással, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Vállalat igazgatójával. Az alábbi interjúban a Konferencia díj átvétele utáni pillanatokban mi is megkérdeztük őt, gratulálva kitüntetéséhez.

- Fényesen sikerült a Temexpo2005...

- Valóban telt ház van az expo színhelyén itt a Bujtosi szabadidő Csanokban, ahol az 1400 m² -en a legnagyobb magyar kiállítók mellett jelen vannak a német, osztrák, olasz, francia, szlovén, horvát és szerb cégek is. Az aulában pedig a hagyományosan ápolat-díszített sírok bemutatására került sor.

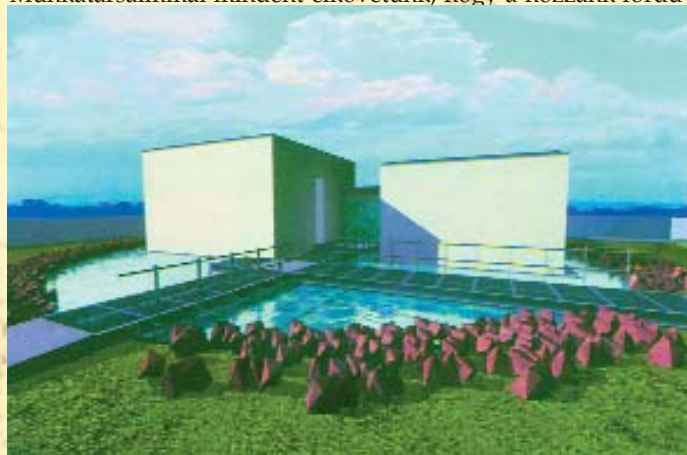
- Ön szerint milyen a jelen és milyen lesz a jövő temetője hazánkban?

- A jelenben nagy átalakuláson megy át a temetőkultúra hazánkban. Jómagam úgy gondolom, hogy a sok betont és követ sokkal szebb és olcsóbb lenne növényzettel pótolni. Nőtt a hamvasztások száma, amely több okból is adódik. Egyrészt olcsóbb, a gondozás egyszerűbb, illetve így rendelkezik az elhunyt.

A jövő temetője pedig olyan lesz amilyenre mi szakemberek, és az elhunyt hozzátartozói közösen kialakítjuk. Olyan lesz, ahol megadhatjuk a tiszteletet az elhunytnak, olyan formában, hogy az utódok méltóképpen emlékezhessenek eltávozott szeretteikre.

- Aki végigsétál a Nyíregyházi temetőben, egy dolgot biztosan megállapít, jó gazdája van...

- Kultúrált körülmények között és környezetben végezzük a munkánkat. Fontosnak tartjuk a sok zöldterületet, az ízlésesen megtervezett parkokat, a parcellákat tuják, örökzöldek választják el, s az egész temetőben érezhető látható, a tisztaság az ápoltság. Munkatársaimmal mindent elkövetünk, hogy a hozzánk forduló

A Halotti Tor Házának terve. Ha megvalósul egyedülálló épület, szolgáltatás lesz Magyarországon.

lók minden kérését teljesítsük, s úgy gondolom, ha majd felépül a halotti tor megtartására tervezett épület, akkor egy újabb, - a mai kor követelményeinek fontos - szolgáltatással léphetünk a gyászoló hozzátartozók elé.

Sas Erzsébet

A közeljövőben felépülő Pantheon terve.

Az ország minden részéről érkező OTEI tagok nagy szakértelemmel összeállított standjukon mutatták be kiváló termékeiket. A következő képek tanúsítják, hogy Európában sőt a világ minden pontján felvehetik a versenyt a kegyeleti-temetkezési szakmában. Összeállításunk róluk, nekik szól, további sikereket és jó üzletmenetet kívánva.

Összeállította: Sas Erzsébet

A belépőt elsőként a Keletfa Kft. igényes standja várta

Plaite American Táblagyártó Kft.

Nagyon örültünk, hogy résztvettünk a Nyíregyházi kiállításon. Sok érdeklődő keresett meg azóta minket, külföldi és magyar vállalkozók. Fotós Fém névtábláinkkal egyedüli gyártóként állítottunk ki.

Nálunk nem kell megadni a karakterszámot!!!

Számtalan lehetőség - gyors kivitel.

Elérhetőségünk:

Műhely, levelezési cím: 1108 Budapest, Sírkert u. 2.

Telefon +36 1 260 46 35/121-es mellék Fax: +36 1 265 2589

e-mail: plaiteamerican@axelero.hu

Petrish Csaba – a Pécsi Temetkezési vállalat igazgatója – rendezésében volt látható az a fotókiállítás melynek címe: „Gesztenyefák árnyékában” 100 éves a Pécsi Köztemető. (A fotók megfelelő helyet kaptak, sajnos azonban nem a kiállítási teremben, így kevesen láthatták a nagyon igényes Tám László fotóművész képeit, mely a temetőt különböző év és napszakokban örökítette meg.)

*A legváltozatosabb formák, színek és anyagok,
a legjobb minőségben = Jäger Urna*

Tisztelt olvasó kedves partnereink!

Ezúton is szeretnénk megköszönni minden kedves látogatónak az érdeklődést, melyet Cégünk és forgalmazott termékeink iránt tanúsítottak. Szeretnénk a jövőben is munkánkat az Önök meglegedésére végezni. Továbbá szeretnénk megköszönni a kiállítást szervező minden munkatársnak azt a csodálatos munkát, melyet végeztek.

Danielisz Zoltán

*Köszönjük, hogy meglátogatta standunkat a
TEMEXPO szakkiallításon!*

Társaságunk szakmai gyökerei 1864-ig nyúlnak vissza, amikor a később híressé vált Lingel Bútorgyárat alapították meg Németországból idetelepült asztalos mesterek. A gyár államosítása, majd legújabb kori privatizációja útján alakult ki a mai BUBIV Palota Bútorgyár Kft. A több mint 100 éves szakmai kultúra a műszaki felkészültségben és a kitűnő szakember gárdában ma is érvényesül. A Pilisi Parkerdő Rt. Lepencei Fafeldolgozó üzemének integrálása a gyár szerkezetébe az elmúlt 3 évben további kedvező változásokat hozott, úgy műszaki szempontból, mint az átvett szakember gárda tekintetében. Budapesti üzemünkben az európai szintű felületkezelő alkalmassá teszi a gyárat a megbízható, jó minőségű felületkezelte termékek gyártására. Minden típusból állandó készlet áll rendelkezésre a hatékony kiszolgálás érdekében.

Társaságunk székhelyén működő saját áruház illetve bemutatóterem szolgál alapul a termékskálánk megismerésére. Célunk a vásárlók kívánságainak minél jobb teljesítése.

BUBIV Palota Bútorgyár Kft.
Bp. 1151 Régi Főti út 2/1. Tel: 305-20-50

Az ország minden részéről érkező OTEI tagok nagy szakértelemmel összeállított standjukon mutatták be kiváló termékeiket. A következő képek tanúsítják, hogy Európában sőt a világ minden pontján felvehetik a versenyt a kegyeleti-temetkezési szakmában. Összeállításunk róluk, nekik szól, további sikereket és jó üzletmenetet kívánva.

Összeállította: Sas Erzsébet

FRIGOLUX Rt.

Cégünk a kereskedelmi és vendéglátóipari hűtőberendezések gyártásán kívül

2, 3 és 4 férőhelyes halotthűtőket illetve

hűtött ravatalozó asztalt is gyárt,

Cégünk biztonsággal tudja ajánlani termékeit, mivel berendezéseink több előnnyel rendelkeznek piaci helyzet ismeretében:

- **Közvetlen gyártótól való forgalmazás**
- **Alacsony ár**
- **Megbízható minőségi magyar gyártmány**
- **Állandó, teljes körű szerviz**
- **1 éves garancia**

Halotthűtő

A habosított szekrénytest alapkivitele: kívülről festett acéllemez, belső burkolat horganyzott acéllemez. A beépített tartó- és sínrendszer, illetve tárolótálcák rozsdamentes acélból készülnek. Igény szerint a habosított szekrénytest külső- és belső burkolata rozsdamentes acéllemezről is kivitelezhető. Valamennyi típus hűtőegysége blokkrendszerű. Változtatható szekrényméret és férőhely szám lehetősége. Helyigény szerint megoldható az ajtók jobb illetve bal oldalra való felszerelése.

Hűtött ravatalozó asztal

6 féle kivitel választható. Mindegyik átlátszó tetőborítású, leemelhető vagy felnyitható tetővel. Anyagában változtatható: rozsdamentes, festett kivitelű vagy fa burkolatú.

FRIGOLUX Rt.

6640 Csongrád, Rév I. u. 5.

Telefon: 63/570-950 Fax: 63/482-830

e-mail: frigolux@frigolux.hu

A Hollóházi Porcelán Manufaktúra Rt. által gyártott porcelán urnák kizárólagos kül- és belföldi gyártója és forgalmazója először mutatkozott be a tágabb szakma és a nagyközönség előtt, sikerrel.

SÁ-ZSÓ Kft.

Telefon: 30/968-4555, Fax: 63/482-149

E-mail: sazsokft@freemail.hu

Hő- és Tüzeléstechnikai Kft.

1211 Budapest, Templom u. 34.

Tel.: 425-33-52, 276-17-44, 277-40-77

Mobil: 06-20/9-414-565

Fax: 277-4077, 425-33-52

E-mail: htkft@enternet.hu Internet: www.ht.hu

Cégünk 1982 óta gyártja az EW-2 típusú hamvasztó-kemencét, azóta 30 hamvasztókemencét gyártottunk. Ma már 12 krematóriumban üzemelnek hamvasztókemencéink. A kifejlesztett EW-2 4. generációs hamvasztókemence szabadalmaztatott konstrukciója, a rekupátora, utóégetője és számítógépes vezérlőrendszere biztosítja, hogy káros mértékű légszennyezőanyag kibocsátás nincs, a műveleti idő optimális és a fajlagos fölgázfelhasználás minimális, egyedülálló a világon.

Koporsók, szarkofágok, urnák, síremlékek és halottasházi felszerelések forgalmazásával foglalkozó E&P Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. a kiállításon minőségi termékeket mutatott be az érdeklődőknek.

E&P Kft. Kecskemét, Mária krt. 24.

Tel./fax: 06-76/328-869

A kiállítás egyik legnagyobb szenzációja a Komfen Kft standján bemutatásra került temetkezési autók illetve a Magyarországon újdonságnak számító tetemhűtő volt. A cég foglalkozik az olasz Pilato gyártmányú használt és új halottszállító gépkocsik forgalmazásával, valamint a CEABIS magyarországi képviselőjeként fertőtlenítő szerekkel, halottszállító hordágyakkal és halottmaszkírózó eszközökkel. A legtöbb látogatót az autók vonzották a standra, amikre jelentős érdeklődés mutatkozott határainkon túlról is. Ezen termékek mellett óriási érdeklődés kísérte a magyar piacon ugyancsak újdonságnak számító papír alapú bélések bemutatását. Cégünk szempontjából rendkívül sikeresnek volt mondható a Temexpo, mert a kiállított termékek jelentős részét a helyszínen értékesítettük, beleértve négy temetkezési autót is.

Vevőinknek köszönjük az érdeklődést és továbbra is számítunk megtisztelő bizalmukra!

6239 Császártöltés, Bajcsy-Zs. u. 12.

Tel.: 78/443-037, 78/543-184 Fax: 78/543-180

E-mail: komfen@komfen.hu

2890 - Tata
Hajdú u. 36.
Tel / Fax: 34 / 487 - 847

www.temetokert.hu
info@temetokert.hu

Temetőkertészek és Fenntartók Egyesülete

által fenntartott oldal

Thanatopraxis – thanatoesztétika Magyarországon

2005. június 17-18-i TEMEXPO 2005 kiállítás és konferencián, az AUTOFUNEBRI Kft. szervezésében egy neves francia szaktekin-tély Jean Monceau tartott bemutatót, aki a Párizsi Egyetem thanatopraxis és thanatoesztétika tanára.

Még úgy is sokan kíváncsiak voltak a francia thanatoprator érdekes előadására, hogy az eredetileg meghirdetett, holttesteken történő demonstrációs bemutató rajtunk kívül álló okokból

nem jöhetett létre. Monceau úr rendkívüli fényképeivel, videofelvételeivel és magyarázatával méltán nyugtázta le a közönséget, amit különös történeteivel meg is fűszerezett. A legalapvetőbb halottkezelési mozdulatoktól kezdve a számunkra még ismeretlen szakértelmet igénylő eljárásokig igyekezett mindent a tudomásunkra hozni. Aki most hallott először ilyen mélységekben az elhangzottakról, azok is feszülten figyelték őt, és tanulságosnak találták az elhangzottakat.

Bemutatásra kerültek az eljárásokhoz szükséges eszközök, és anyagok is felosztatva ezzel azokat a tévhiteket, hogy az élő emberekre készült kozmetikai szerek tökéletesen alkalmazhatók holttesteken is.

A nagyszámú érdeklődő kérdésére az AUTOFUNEBRI Kft. képviselője elmondta, hogy mind az eljárások elsajátításához szükséges tanfolyamok szervezését, mind a különleges vegyszerek beszerzését a jövőben ők fogják végezni.

Csobánka Község Önkormányzat Képviselőtestülete

nyílt pályázatot írt ki

a Csobánka községi köztemető

2005. december 1-től 5 éves időtartamú
üzemeltetésére és fenntartására.

A pályázati anyag és a kiírt pályázat súlyozási és értékelési szempontjai az Önkormányzat honlapján (www.csobanka.hu) megtalálható és letölthető.

A pályázatok beérkezési határideje:
2005. augusztus 31. 12.00 óra

Eladó 1 db HYUNDAI GRACE VAN H 100 típusú körablakos (sötétített) ezüst színű, jó állapotú

**HALOTTSZÁLLÍTÓ
RAVATALOZÓ GÉPKOCSINK.**

Évjárat: 1993. 12. hó, futott km: 297.000, szállítható személyek száma: 4 fő, szállítható halottak száma: kettő, vele adott tartozék: tetőkoszorút tartó, műszaki vizsga: 2007.januárig.

Ár: megegyezés szerint

Érdeklődni:

Csongrád Megyei Kegyeleti Kft.

Boros Árpád Ügyvezető

Telefon: 30/945-1045

„Múlt és emlékezet”

Bessenyei György (1742-1811)

A magyar felvilágosodás kezdetét 1772-től, Bessenyei György Ágis tragédiájának megjelenésétől számítjuk.

Szabolcs vármegyében, Berczelen (ma Tiszabercel) született szerény, vidéki nemesi családba. Otthon nem szellemi képeségeivel tűnik ki, hanem azzal, hogy rendkívül jókiál-lású, magas, szép fiatalember nagy testi erővel. Ezért esik rá a választás, amikor a megyék 1765-ben 2-2 ifjat küldenek Bécsbe, Mária Terézia nemesi testőrségébe. Bécsben aztán észrevette azt a nagy különbséget, ami köz-te és a művelt nyugati ifjúság között volt, s hatalmas akaraterővel pótolta mulasz-tásait. Olvas, nyelveket tanul (németet, franciát), színházba jár.

Közben persze észrevette azt is, hogy hazája is messze elmaradt az euró-pai kultúrától, ezért - gondolta - ahogy ő pótolta hiányosságait, az országnak is szüksége van erre. Rájött, hogy a nemzet felemelkedése kultúrájától függ, ennek pedig a nyelv, az irodalom a kulcsa. Az írni akaró Bessenyei első humoros-filozó-fiai regényét németül írta, *Der Amerikaner* a címe, a fiatal Kazinczy fordította később magyarra.

Bessenyei ezzel megindult az írói úton, de ő magyar író akar lenni, s ezért elkezdte formálni a maga számára a magyar nyelvet. Úgy teremt új magyar iro-dalmat, hogy nincs hozzá korszerű nyelv. Példaképei Voltaire és a XVII. századi klasszikusok, Corneille és Racine. Rájön, hogy az elmaradást nem elég az irodalom és kultúra területén pótolni, a társadalom és gazdaság területén is átalakulásokra van szükség. Az ő korában ez veszélyes törekvés.

Az Ágis tragédiájának hőse az ókori Spártában élő társadal-mi reformer, aki belebukik a helyes cél érdekében vívott harcba. 1772-ben négy nagyobb munkáját bocsátja a nyilvánosság elé, majd 1782-ig szakadatlanul dolgozik, és ez idő alatt 24 mun-kája jelenik meg nyomtatásban.

A 70-es évek elején körülveszik a hasonló gondolkodású testőr barátai és magyar írók, s közös antológiájuk Bessenyei György Társa-sága címen jelenik meg.

1773-ban kilépett a testőrségből, s a református főkonvizstórium titkára lett. Ellenségei azonban kitűrták innen. Ekkor áttért a római katolikus vallásra, amelyre a Királynő már régóta ösztö-nözte, s jutalmul évi 2000 Ft. kegydíjat, s az udvari könyvtár tiszteletbeli ór-nek címét kapta.

Mária Terézia halála után II. József megvonta kegydíját, s így 1782-ben haza kellett költöznie anyjához Berczelre, mivel Bécsben nem tudta fenntartani magát. 1785-ben pedig Pusztakovácsi birtokára költözött (ma Bakonszeg). Ott éli le magányában élete végső két évtizedét. Vitacikkeket, ismeretterjesztő műveket ír, de a cenzúra nem engedi őket kinyomtat-ni. Itt született egyik legjobb munkája, a *Tarimeses utazása*, mely egy felvilágosodott államregény. Egy elképzelt országnak, Totposznak politikai kalandjai, s legjobbjainak törekvése az ésszerű állam és társadalom berendezésére. Politikai vitairat és humoros történetesorozat. Az ekkor írt műveit csak 1930-tól kezdődően lehetett nyomtatásban olvasni Vajthó és tanítványai jóvoltából.

1811-ben hunyt el Pusztakovácsiban. Kívánsága szerint min-den egyházi szertartás nélkül temették el kertjében.

A Bessenyei hagyományok ápolása Nyíregyházán azzal kezdődött, hogy az Evangélikus Főgimnázium ifjúsági önképző köre felvette a testőriró nevét. 1898-ban megalakult a Bessenyei kör, mely elkészítette az író egészalakos szobrát Kollár Ede alkotása. Dr. Belehorsky Ferenc kezdeményezésére. 1940 május 2-án Bessenyei hamvait Bakonszegen exhumálták, majd Nyíregyhá-zán az Északi temetőben helyezték örök nyugalomra.

A síremlékét 1982-ben készítette Rátonyi József.

Marján Tibor

15 éves a Szekszárdi Panteon Kegyeleti Szolgáltató Kft.

Magas színvonal, magas követelmény (1990 – 2005)

A Szekszárdi Központtal működő Panteon Kegyeleti Szolgáltató Kft. 2005. május 27-én tartotta megalakulásának 15. évfordulóját, melyre munkatársain kívül a valamikor alapító tagokat, valamint az ország több részéből szakmai kollégákat láttak vendégül.

Nyakas László,
a Panteon Kegyeleti Szolgáltató Kft.

ügyvezető igazgatója az Alsóvárosi irodaházi találkozó után, a Fritz Borházban látta vendégül a jubileumra érkezőket. Bevezető köszöntőjében üdvözölte az alapító tagokat, s köszönetet mondott munkatársainak, a másfél évtizedes áldozatos, magas színvonalon végzett munkáért, az empatikus ügyintézésért, amellyel a Panteon Kegyeleti Szolgáltató Kft. kivívta magának a lakosság elismerését.

A bevezető köszöntő után felkérte Puskás Bélát, a Somogy Temetkezési Kft. igazgatóját, hogy az elmúlt 15 év történéseit vázolja fel. Puskás Béla, a tőle megszokott alaposággal és felkészültséggel emlékezett a Panteon megalakulására, s az eltelt 15 esztendőre. Beszédében többek között a következőket mondta:

„Az évfordulók lehetőséget teremte-

nek számunkra az eredmények és természetesen a hibák számbavételére. A 15 év emberi mértékkel mérve is alkalmas a visszatekintésre, a mérleg megvonására. Forrongó változó világunkban ez nagy idő egy gazdasági társaság életében.

Amikor ünneplünk, amikor emlékezünk, akkor egy kicsit megállunk és megnézzük jó irányba haladunk-e. Ezt teszi ma a Panteon Kft. is. Mint magánvállalkozás a temetkezési szakmá-

ban az elsők között alakult meg, 1990. február 10-én. Az akkori vezetőség folyamatos harcot folytatott azért, hogy megkezdhesse tevékenységét, s ennek a munkának nagy részét az akkori ügyvezető Magyar Károly végezte. Minden tulajdonos számára egyértelmű volt, hogy mást és másképpen kell végezni a kegyeleti tevékenység területén, mint ahogy az a korábbi években Szekszárdon megszokott volt. Megéreztek a kor követelményét, hogy igény van a minőségi változásra. A dolgozóikat így vették fel, és a szemléletváltást tőlük is elvárták."

„Nyakas László 1997. szeptember 1 -e óta vezeti a Panteon Kegyeleti Szolgáltató Kft, amely folyamatosan bővítette tevékenységi körét és területét. Napjainkra Tolna megye legnagyobb temetkezési vállalkozásává nőtte ki magát. Nyakas László meggyőződéssel vallja, hogy olyan feltételeket kell teremteni, hogy minden hozzátartozó méltó körülmények között, elvárásainak megfelelően rendelkezzen meg hozzátartozójának temetését. A temetkezési szertartásnak pedig olyan színvonalúnak kell lennie, hogy minden megrendelő és hozzátartozó elégedetten távozzon. Mindez azt is jelenti, hogy a Panteon Kft. minden dolgozójával szemben igen magas a követelmény. A kezdetekhez képest a dolgozók nagy része éppen ezért kicserélődött, a megújult fiatal munkatársak között családi légkör uralkodik, amely a minőség, a szolgáltatás és az ügyfelekkel való empátikus bánásmód magas színvonalát is elősegíti.

A 2005-ös esztendő új kihívásokat hozott. Itt is megjelent valamennyiünk réme a tisztességtelen konkurencia. A piac kezd átrendeződni, több konkurens cég jelent meg a Panteon tevékenységi területén.

Szívből kívánom, hogy legyenek képesek felvenni a harcot a konkurenciával. Folytas-

sák a közmegelegedésre szolgáló kegyeleti tevékenységüket.

Dr. Andor Ferenc a Vas megyei Temetkezési Vállalat igazgatója „Köszöntő -féle Szekszárdi Barátaimnak” címmel, a tőle megszokott megható és érzelemdús beszédében saját gondolatai mellett, - ahogy ez már nála megszokott - vers idézetekkel megtűzdelt köszöntőjének sajnos minden sorát nem áll módunkban idézni. Ime néhány gondolat a beszédéből:

„Mint a szakma „öreg rókája” csak biztatni tudom és szeretném Nyakas Lászlót munkatársával együtt arra, hogy nagyszerű elődeik hagyományörző útján járva végezzék továbbra is kötelességüket, legelsősorban a kegyeletre helyezve a hangsúlyt. Feladat vállalkozással továbbra is segítsék a megkeseredett lelkek fájdalmának tompítását, így téve eleget a kiszolgáltatottak akarátának és Isten szándékának egyaránt.

Köszönve köszöntöm Önöket, köszöntöm az elmúlt 15 évet, s kívánok még sokszorta ennyit, sikerekben gazdagodva. Tamási Áron soraival zárom gondolataimat:

„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne. „ Igen, akár a földön, akár a föld alatt, az örök békességben, a csendek hatalmas birodalmában.”

A köszöntők után Nyakas László igazgató ajándékokkal lepte meg kollégáit, vendégeit, amelyből nem hiányzott a finom Szekszárdi bor, és a régi várost bemutató igényes kivitelezésű könyv sem.

A 15 éves évfordulóra a finom vacsora, s természetesen - másképpen ez nem is történhet Szekszárdon - a Bartina népi táncsoport bemutatója után, egy igazi hamisítatlan pincei borkóstoló tette fel a koronát.

Sas Erzsébet

Somogyi tagokkal bővült a virtuális nemzeti sírkert

2005. május 17-én Kaposváron tartotta első vidéki nyílt ülését a Nemzeti Kegyeleti Bizottság.

A hat évvel ezelőtt megalakult testület felelősséget érez a határon innen és túli sírhelyekért, amelyek közül a nemzetért sokat tett elhunytak nyughelyeit védelem alá kívánja helyezni. Szita Károly Kaposvár Megyei Jogú város polgármestere, köszöntőjében hangsúlyozta, hogy az élőknek kötelessége foglalkozni a múlttal és megtenni mindent neves elődeink sírjainak megóvására.

Aki a múltját nem becsüli meg, nem tárja fel, az nem érdekel, nem várhat semmit a jövőtől, hangsúlyozta Jókai Anna, a bizottság elnöke. – Fel szeretnénk kutatni a nemzet nagyjainak sírhelyeit, és neveiket felvesszük a virtuális nemzeti sírkertbe.

Az elnökség ülésén elhangzott, hogy a virtuális sírkertbe bárki bekerülhet, aki megfelel azoknak a feltételeknek, amelyet a bizottság felállított. A felvételt kezdeményezheti magán személy, állami és társadalmi szervezet vagy önkormányzat. Bárki tehet javaslatot, csak a bizottságnak meg kell szavaznia. Ezek után a síremlék védeltségét élvez, megszüntetni nem lehet, s a sírt a helyi önkormányzatnak kell gondozni.

Boross Péter volt miniszterelnök, a bizottság tagja hozzátette: egyik legfontosabb feladatuk a rákoskeresztúri köztemető 56-os mártírok parcelláinak felújítása. A nyílt ülésen a grémium tagjai ezek után megtárgyalták és megszavazták a somogyi ajánlásokat: a megyéből a jövőben 35 sír élvez védelmet.

A kihelyezett ülés végén 15 fő kaposvári személy kapott oklevelet a kiemelkedő kegyeleti tevékenységük elismeréséül.

A sajtótájékoztatón Jókai Anna hangsúlyozta, hogy Somogyban különösen Kaposváron példaértékű a régi sírok gondozása. Remélhetőleg a mostani döntés is hozzájárul, hogy Somogy megye neves személyeinek emlékét ilyenformán is megőrizzük az utókornak.

Puskás Béla

Harmincöt védelmet élvező sírhely

Kaposvár, Keleti temető: Borka Géza (író, költő, pedagógus) Gönczi Frenec (etnográfus, muzeológus) Hoss József (katolikus pap, egyháztörténész) Kisfaludy Atala (költő, író) Rippl-Rónai József (festőművész) Roboz István (költő, író, publicista, lap-szerkesztő) Szalay Fruzsina (költő, író) Szász Endre (festőművész)

Kaposvár, Nyugati temető: Balázs János (festőművész) Gutheil Jenő (katolikus pap, tanár, történész)

Kaposvár Izraelita temető: Bergel József (orvos, író, hebraista)

Balatonboglár: Gaál Gaszton (képviselő, főispán) Varga Béla (katolikus pap, nemzetgyűlési elnök)

Balatonlelle: Álgya-Pap Sándor (altábornagy, honvédelmi államtitkár) Breznay Béla (katolikus pap, egyetemi tanár, lap-szerkesztő) Kiss Károly (kémikus, fizikus, egyetemi magántanár)

Balatonszemes: Latinovits Zoltán (színművész) Mócsy János (állatorvos, egyetemi tanár, akadémikus)

Csokonyavisonta: Nagyatádi Szabó István (politikus, miniszter)

Csurgó: Nagyváthy János (mezőgazdász, a keszthelyi Georgikon igazgatója) Höke Lajos (jogász, levéltáros, publicista)

Gölle: Fekete István (író)

Jákó: Wellmann Oszkár (állatorvos, biokémikus, képviselő, akadémikus)

Kadarkút: Jálcs Ernő (szobrász)

Köröshegy: Gaál György (református lelkész)

Mike: Somssich Pongrácz (politikus, főispán, alnádor, akadémikus)

Nagyatád: Somssich József (politikus, külügyminiszter)

Nagycsepely: Miklós Ödön (református lelkész)

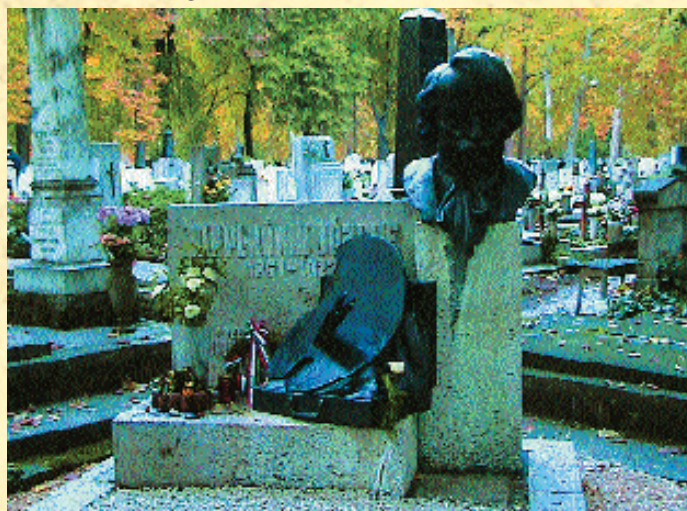
Nikla: Berzsényi Dániel (költő)

Siófok: Együd Árpád (folklorista, néptánc-koreográfus)

Somogytúr: Kunffy Lajos (festőművész)

Somogyvár: Szent László király egykori sírhelye, Széchenyi Imre (politikus, publicista)

Zamárdi: Margó Ede (szobrász)

„Műemlék temetők”

Emlékhely emlékezetből

Nemesvid Somogy megyében a Marcali-háttól nyugatra, közel a megyehatárhoz helyezkedik el. A legközelebbi városok: Marcali, a térség központja 19, Nagykanizsa megyejogú város 25 kilométerre fekszik. A Vid név szláv személynévből, vagy a „ved” szóból származhat, melynek jelentése „vizes terület”.

A falut a várnépek közé tartozó szabad királyi szakácsok alapították, akik itt kaptak birtokot. A török hódoltság idején a község a Koppányi szandzsákhöz tartozott. Azonban a nemesek engedetlenségének a török martalócok pusztítása lett a következménye. A XIII. század eleji összeírás szerint már ismét nemesek laktak a településen. III. Károly megerősítette a helységet régi kiváltságaiban, és 1725-ben a nemes előnevet adományozta a falunak. Az 1800-as évek közepétől egyre több zsidó származású személy települt le a községben. Az élénk közösségi életét és a lakosság jelentős létszámát is bizonyítja a község határában lévő zsidó temető. 1944. június elején Nemesvid zsidó lakosságát is elhurcolták. Az évtizedekig az enyészet martalékának hagyott temetőt Nemesvid önkormányzat és a lakosság felújította, a területet kitisztította és a helyhez illő kerítéssel és kapuval látta el. A felújított temető átadására 2005. június 3-án került sor. Dr. Zuchman Tamás államtitkár megrendítő beszédében hangsúlyozta: „évtizedekig nem volt, aki kinyissa a kaput, aki a burjánzó növényzettől megtisztítsa a temetőt, aki virágot és kavicsot helyezzen el az egyre rosszabb állapotban lévő sírokon.... Az emlékhelyeket nem kőből és fából építettük, hanem emlékezetből.... Köszönet mindazoknak, akik lelkiismeretük szavára hallgatva felújították ezt a temetőt. Dr. Árvai Tibor polgármester hangsúlyozta, hogy a temető felújításának gondolata, kezdete, és annak elvégzése közös akarattal, közös összefogással történt. ...Egy olyan helyen állunk, amely feleleveníti bennünk a háborús kegyetlenségeket, a deportálásokat, a haláltáborokat, a

kivégzéseket, egyszóval a borzalmat. Egy olyan helyen állunk, amely az emlékezésre, a tiszteletadásra, a főhajtásra indít bennünket, s amelyet mélységes kegyelettel, fájdalommal meg is teszünk. A XVIII-XIX. század fordulóján kezdődött meg a zsidó, izraelita vallású lakosság nagyobb méretű betelepődése településünkre, amely felgyorsította a vásártartás és az 1825-ös mezővárosi rang elnyerését. ... Az első időkben csak 3-5 zsidó vallású család, majd 1832-ben már 10 családban 46 fő, 1844-ben 18 családban 130 fő izraelita élt. ...1851-ben 1300 katolikus és 140 zsidó lakos élt a településünkön. Nekünk, a felnőtt társadalomnak beosztásoktól függetlenül az a nagy küldetésünk, felelősségünk, feladatunk, hogy a jövő társadalmá, gyermekeink, unokáink soha ne tudják meg, és főképp soha ne tapasztalják meg a háború borzalmait, kegyetlenségeit.”

A megemlékezést követően a zsidó ima emlékeztette a jelentős számú hallgatóságot egy korábban nagy létszámú közösség mindennapi tevékenységére, itteni életére. Ma már tudjuk ez a helyes út. Nem rombolni, hanem építeni, a meglévő értéket megóvni kell. Tudjuk, hogy emlékhelyeket nemcsak emlékezetből kell építeni. Ha nem szembesítjük utódainkat, gyerekeinket történelmünk szörnyű tragédiájára akkor lesznek, és sajnos vannak emberek, akik emlékhelyeket, sírjeleket, síremlékeket rombolnak.

Puskás Béla

Csónak alakú fejfák

A Hajdúböszörményi köztemetőben folyamatosan nő a hagyományos csónak alakú sírjellel (fejfa) ellátott sírok száma, amely temetkezési és sírmegjelölési mód a helyi hagyományokon alapul.

Ma már a harmadik hasonló parcella került „kijelölésre” – mely védetségéből adódóan is –, már szigorú megkötések és előírások eredményeként hagyományörző és egyben hagyományteremtő funkciót is betölt.

A fejfákról általában

A fejfa, - mint neve is mutatja - szóösszetétel, melyet a fej+fa szavak alkotnak, értelmezése kétirányú, egyrésztől jelölheti magát az elhunytat, hiszen a fejfa részeinek elnevezése is mutatja: fej + törzs + láb, másrésztől, hogy a sírjellel mindig a sírban nyugvó feje fölé állítják.

A fejfák elhelyezkedése minden időben a közösség által meghatározott tradícióhoz kötődött.

A sírok Kelet-nyugat tájolásúak, ahol a sírokban az elhunytat hanyatt fektették, lába keletnek, feje nyugatnak feküdt, így arccal kelet felé nézett. A fejfa minden esetben a halott feje fölé került.

A fejfa felállításánál arra is ügyeltek, hogy a hanton ne függőlegesen álljon be, hanem kissé előredöntve. Ennek kultikus, deprak-
tikus okai is voltak. Nevezetesen ezáltal az amúgy is előrehajló fejrész még inkább védte a feliratot az időjárás viszontagságaitól.

A fejfa színe, mérete, elhelyezkedése a síron és legfőképp a fejfa csúcscsúze mindig biztos eligazodást nyújtott az alatta nyugvóról.

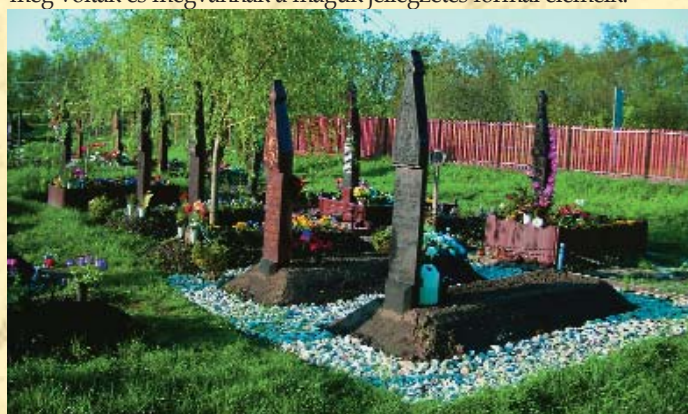
Ezeknek a jelképeknek, díszítményeknek a megóvása nem csak egy hagyomány továbbélésének lehetőségét adja meg az utókor számára, de tiszteletet is nyújt az ősök, az elődök emlékezetének. A fejfák formai változatokban nagyon gazdagok. Minden egyes közösségnek meg voltak és megvannak a maguk jellegzetes formai elemeik.

A böszörményi fejfák, a fejfa típusok közül az ún. csónak alakú fejfák csoportjába tartoznak. Fő formája zárt, de nem oszlopszerű. Három fő részre tagolható, úgymint: - fej - törzs - láb. A fejrész három oldalon csapott, mely jellegzetes – az elhunyt nemére jellemző – csúcscsúzeben végződik. A fejrészt az „oszlopos” törzstől a fő nézetén ereszt választja el, ami egyben lezárja, elválasztja az egyik részt a másiktól, illetve praktikus funkciója révén megóvjaa a törzsön lévő tábla rész feliratát a rácsorgó csapadéktól.

Készült: Szekeres Gyula 1998-ban megjelent „A hajdúböszörményi hagyományos csónak alakú fejfás védett temetőrész” című tanulmánya alapján.

Puskás Béla

Emlékmű a gyermekáldozatokért Balatonlellén

Az ENSZ Gyermekek Jogairól szóló Egyezmény 15. valamint a II. világháború befejezésének 60. évfordulója alkalmából széles körű társadalmi összefogással készült fekete-gránit emlékművet Harrach Péter, az országgyűlés alelnöke leplezte le.

Orbán István, a Magyar Gyermek és Ifjúságvédelmi Szövetség elnöke és Kenéz István polgármester okiratot írtak alá,

melyben a szövetség a városra bízta az emlékmű méltó gondozását. A magyar és latin nyelvű iratot aláírásával hitelesítette Herényi Károly országgyűlési képviselő és Gáspár Károly, az esélyegyenlőségi minisztérium

főosztályvezetője. „az Emlékművet kegyelmes Nagyváradi Katolikus Tempfli József püspök felszentelvén, megkoszorúván katonai tiszteletadással, kinyilvánítván, hogy mindörökre tulajdonba átadjuk nagy tiszteletnek örvendő Kenéz István úrnak, aki Balatonlelle városának ez időben polgár-

mestere, s Balatonlelle város lakosságának, kötelezvéen, hogy az Emlékművet mindörökre a jelenlegi állapotnak megfelelően gondozzák, nem helyezik át más területre, az avatás napján minden évben megkoszorúzzák. Köszönettel átveszi, a Város Képviselő-

testülete nevében hitet tesz, hogy minden ide látogató virágot helyezhet el, gyertyát gyújthat, s hogy az Emlékmű megtekintése nyilvános; mindez az Úr 2005. évének június hónap huszonegyedik napján íratott alá”.

A Mólóparkban felállított emlékoszlopot három nagy egyház képviselői áldották meg és szentelték fel. A felszentelést követően katonai tiszteletadás keretében került sor az emlékmű megkoszorúzására.

PuskásBéla

Kriptautcák, urnautcák. Mi lenne a megoldás?

Belvizes temetőinkről

A 2000 évi belvizes időszaknál is kedvezőtlenebb, tartósabb a magas talajvízszint a rosszabb adottságú hazai temetőkben a 2005-ös esztendőben. A napi sajtó esetenként torzítva, a negatív szenzációt hajszolva kezelte e kérdést, így különösen időszerű az objektív szakmai elemzés megkezdése, lapunkban a Magyar Temetkezésben is.

A kérdésekre Boros Árpádtól a Csongrád Megyei Kegyeleti Kft. ügyvezető igazgatójától kaptunk választ.

Vajon hány belvízre érzékeny temetőnk lehet?

Nincs pontos adatunk, de becslések szerint országszerte több százra is tehető. Az ÁNTSZ idén kezdett egy felmérést, amelynek eredményét még nem ismerjük.

A temetői magas talajvízszint okai többértűek is lehetnek, például:

- az eleve rossz temetői helyválasztás, (amely egy szárazabb periódusban akár jó is lehetett)
- a kedvezőtlen helyi adottságok, a víz-záró rétegek magas elhelyezkedése
- a települési meliorációs rendszer kiépítetlensége, vagy a meglévők tönkrététele (például: a földrendezés után betemetett vízelvezető árkok, csatornák)
- a szélsőséges csapadékviszonyok (sok hó és eső rövid időn belül a vízgyűjtő területen)
- az időnként megáradó folyók közelsége

ge

Lehet-e prognosztizálni a temetői talajvízszintet?

Erre jelenleg nincs más lehetőségünk, mint a helyi tapasztalat, amely szerint az érzékeny periódus általában március 1 – június 30 közötti időszakra tehető, a rossz adottságú temetőkben. Idén márci-

Talajfúrás a zákányszéki temetőben
usban például kimérhető volt 1 hét alatti 100 cm-es talajvízszint emelkedés is.

Hogyan mérhetjük egyszerű módszerekkel a talajvízszintet?

Azokban a temetőkben, ahol a terepszint változik és kisebb a temetésszám a soron következő sírhely mellett kézi, vagy gépi talajfúróval lefúrunk -2 m mélységig és a vízszint mérőléccel mérhetővé válik.

A koporsós temetésre kijelölt sírhely-táblában, így a talajvízszint a temetés felvétele előtt, - akár a temettető család által is - naponta figyelemmel kísérhető. A gödör körül, vagy felett valamilyen figyelemfelhívó jelzést kell alkalmazni a balesetek elkerülése érdekében.

Kinek mi a teendője a magas

„Figyelő kút” a Mindszenti temetőben

A vízszint mérése
(160 cm-nél, illetve 200 cm-nél magasabb) temetői talajvízszint esetén?

A törvény és a 145/1999 (X.1.) Kormányrendelet nem szabályozza e kérdéskört, de a R. 1§ 1. Bekezdése és a 11§ 3. Bekezdése áttételes logikai értelmezésével célszerű cselekedni, amely szerint

- a temető üzemeltetője és /vagy az ÁNTSZ közegészségügyi - és kegyeleti - okok miatt, 2 m feletti talajvízszint esetén felfüggeszti a koporsós temetéseket,
- 1,60 m feletti talajvízszint esetén pedig felfüggeszti a koporsós rátemetéseket is, az érintett temető teljes területén. Ha a temetőnek vannak magasabban fekvő részei, a koporsós temetés lehetőségét az adott helyen a fúrással, vagy ásással vizsgált talajvízszint dönti el.

A temetkezési szolgáltató feladata a legnehezebb, mert kezelnie kell azon temettető családok sokszor irracionális igényét a koporsós temetésre, akik a hamvasztási szükségyszerűséget traumaként élik meg.

A szolgáltató eszközei korlátozottak:

- ajánlhatja a hamvasztásos temetést
- az elhunytat hűtheti 8 napig, vagy a törvénymódosítás után - ÁNTSZ engedéllyel - 15 napig, de a megoldást ettől csak június második felétől lehet remélni (ha csökken a talajvíz szint)
- korlátlanul végezhet koporsós temetést (kettős koporsóban) talajszint feletti sírboltokba, vagy vízmentes (vízszigetelt) részben talajszint alatti sírboltokba is, ha a temettető család rendelkezik ilyen krip-

tával, az ÁNTSZ engedélyét követően. (egyes temetők tulajdonosai hónapokra bérelhető kriptafülkékkel is rendelkeznek, korlátozott számban)

- ajánlhat koporsós temetést egy vízmentes, közeli temetőben az elhunyt későbbi, exhumálás utáni áttemetésének lehetőségével, amely jelentős anyagi és lélektani teherrel a temetett családnak.

Javíthatók -e a belvizes temetők adottságai?

12 férőhelyes urnasíremlék Ruzsán

A temető tulajdonos önkormányzatok, egyházak a jövőben temetők fejlesztése, rekonstrukciója céljából – reményeink szerint – uniós forrásokra is pályázhatnak, de saját erőből is javíthatnak

Családi kripták a Mindszenti temetőben
temetők adottságain, állapotán és szolgáltatásain, például:

- a temető pihentető, soron következő táblájának feltöltésével, „dombképzéssel”, (például a székkutasi temető emlékmű részére kialakított dombja. Különösen, ha van a közelben ingyenes, vagy olcsó föld, vagy homok kitermelési lehetőség.

- talajszint feletti kripták, sírboltok építésével, ilyen a Mindszenti gyakorlat.

- urnafülkék, kolumbáriumok építésével, például a ruzsai 12 férőhelyes urnasí-

A kriptafülkék lezárása, díszítése emlék, amely biztosítja az urnasírhelyet a helyi lakosságnak.

- de példa lehet a spanyol temetkezési gyakorlat is, ahol emeletes kripa „utcákat” építenek ki.

- temetőn belüli vízelvezetési – gyűjtési rendszer megoldásával, utak, terek vízmentesítésével

A belvizes temetők ügye több száz temető tulajdonost, temető üzemeltetőt és szolgáltatót, valamint a lakosság jelentős részét érinti, a megoldása átfogó vízügyi, közegészségügyi, építészeti, temetés-szakmai, törvényalkotói és hatósági ügy, ezért a későbbiekben tudományos igényű vizsgálatok, konferenciák, szakirodalmak tárgya is lehetne.

Sas Erzsébet

Kripa „utca” a lloret de mar-i temetőben

„Dombképzés” a székkutasi temetőben

Az ostffyasszonyfai hadifogoly-temető

2005. május 12-én az ostffyasszonyfai hadifogoly-temetőben a hadifogolytáborépítés megkezdésének 90. évfordulója alkalmából közös ünnepi megemlékezést tartottak tábori püspöki szentmisével a Vas megyei Temetkezési Vállalat, Ostffyasszonyfa és Nagysimonyi községek Önkormányzata.

Az egybegyűlteket Reményik Sándor soraival köszöntöttem:

*„Viszontlátásra- mondom és megyek,
Robognak vonatok és életek,
S bennem legbelül valami remeg,
Mert nem tudom, sohasem tudhatom,
Szoríthatom- e azt a kezét, amit elengedek.*

*Viszontlátásra- mondom mégis, mégis.
Viszontlátásra holnap,
Ha nem holnap, hát holnapután,
Vagy, ha akkor sem, hát azután,
Vagy ha nem, hát ezer év múlva.*

*Viszontlátásra a földnek porában,
Viszontlátásra az égi sugárban,
Viszontlátásra a Holdnak udvarán,
Vagy a Tejút valamely csillagán.”*

Köszöntöttem az ünnepségen megjelent Dr. Szabó Tamás tábori püspök urat, aki a szentmisét celebrálta, Dr. Holló József vezérőrnagy urat a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatóját, aki az ünnepi megemlékezést tartotta, Dr. Ravasz István alezredes urat, a Belügyminisztérium képviselőjében Prutkay János és Horváth Csaba urakat, az Oroszországi Föderáció Nagykövetségének képviselőjét, a Burgenlandi Bajtársi Szövetség képviselőit, Vas Megye Közgyűlésének Elnökét Markó Péter urat, az Országgyűlési képviselőket, Vas Megye Rendőrfőkapitányát

Dr. Orbán Péter altábornagy urat, Celldömölk Rendőrkapitányát, a Tapolcai Kiképző Központ katonáit, a Honvéd Hagyományörző Egyesület, a Recski Szövetség Nyugat- Dunántúli Egyesülete, a vitézi rend képviselőit, a Hadkiegészítő Parancsnokság, a Bajtársi Szövetség, Határőr- igazgatóság képviselőit, a szomszédos falvak polgármestereit, a környék lakosságát az iskolák diákjait, tanárokat, a megye, a városok intézményeinek vezetőit, a környező települések lelkipásztorait, a testvér-egyházak képviselőit.

A szentmise homíliájában a Püspök Úr kitért arra, hogy a temetőlátogatás arra emlékezteti az embereket, hogy az életnek vége van. De az ember a reményből táplálkozik, ezért tudja, hogy az élet végén egy kapu előtt áll, s Jézus feltámadására gondol. Így kell a hősökre is emlékezni, a tisztelet mellett a remény is ott van a szívünkbe. Imádkozzunk érettük !

Az ünnepi megemlékezést Dr. Holló József vezérőrnagy úr tartotta. Bevezetőjében Pilinszky János költő sorait idézte :

*„Egy egész örökkévalóság,
őriz mindannyiuknak a sorsát,
rendíthetetlen, mint a kőzet
...”*

Hangsúlyozta, hogy a katonák a harcban, a sérültek a hátszágban örökös életveszélyben voltak. A temetőben pihenők egyszerű emberként öltötték magukra az egyenruhát. A halott katona már nem szövetséges, már nem ellenség, hanem tisztelni való ember, a háború áldozata. A járványok /tifusz, spanyolnátha/ kitörésekor a 90 esztendővel ezelőtt 1915-ben megnyitott hadifogoly-temető földje egyre több embert fogadott magába, akik már az örök békesség jegyében nyugszanak egymás mellett, mint igaz bajtársak.

Minden ember halála fáj, minden embert hazavártak a családi tűzhelyhez, mert minden ember része gondolataink-

nak, s minden katona bajtársunk, függetlenül attól, hogy milyen egyenruhát visel.

Hangsúlyozta, hogy őrizzük meg ezt a csodálatos természeti környezetben álló, szép temetőt az utókor számára. De lehet-e egy temetőre azt mondani, hogy szép? Igen, lehet, sőt kell, két okból is.

Az egyik önmagáért beszél, mindenki láthatja, aki itt jár: katonás rendben sorakozó sírkövek, a gondozott gyep által körbefogottan, ligetet kölcsönző fák, virágok, szinte már művészi igényességű kapu és kerítés. Mindez az összefogás élő szimbóluma. Köszönet mindazoknak, akik ezt megteremtették és fenntartják.

A másik ok bennünk van, azt lelki szemünkkel kell meglátnunk, azt szívünkkel kell megéreznünk. Ahogyan azt a nagy teológus és filozófus Pierre Teilhard de Chardin megfogalmazta:

*„Látni annyit tesz, hogy többnek lenni.
A látás és a jószág fontosabb a bölcsességnél, s*

ennek felismerése már maga is bölcsesség.”

A másik, a lelki szépség pedig nem más, mint a hősi halált halt, vagy a sebesülésük, illetve járványok következtében életüket vesztett katonák emlékét megőrizzük az utókor számára.

A Nagysimonyi határában lévő, árnyas Ostffyasszonyfai hadifogoly temetőben nyugvó katonáktól a tábornok a lánglelkű költő, az őrnagyként csatában eltűnt Petőfi Sándor szavaival vett búcsút:

*„Ki is győzné mind fölírni, akik
Tömegestül el-véreznek? –
Tiszteljétek a katonákat,*

Nagyobbak ők, mint a hadvezérek”

Az ünnepség végén a megjelentek elhelyezték az emlékezés koszorúit, majd a Püspök úr, a Vezérőrnagy úr, Ostffyasszonyfa és Nagysimonyi polgármestere virágot ültettek az évfordulón.

Erre az alkalomra készült el az új kerítés, parkoló, mely pályázat útján valósíthatott meg a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács támogatása által.

Az ünnepséget követően a résztvevők az eredeti útvonalon haladva a Nagysimonyi Művelődési Házba megtekinthették az „Ostffyasszonyfai Hadifogoly tábor emlékei” címmel nyílt kiállítást. Köszönet érte a Savaria Múzeum és a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum munkatársainak. A kiállítást Dr. Holló József vezérőrnagyfőigazgató nyitotta meg.

Dr. Andor Ferenc

Tájékoztató

Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala és a Győri Kommunális Szolgáltató Kft. közös rendezésében „Győri Városüzemeltetési Napok” című országos szakmai konferencia volt 2005. június 22-én és 23-án.

A Belügyminisztérium részéről Majsai Sándor főosztályvezető tartott előadást a megnyitó napon: *A településiüzemeltetéses környezeti feladatai* témában.

Június 23-án *A temetkezési jogszabályok változása* címén Prutkay János úr a Belügyminisztérium képviselőjeként tartott előadást. A szervezők felkérésére a „Jószív” Temetkezési Kft. ügyvezető igazgatója, az OTEI elnök helyettese Dr. Ladocsy Géza a *Temetkezési szolgáltatás a XXI. században*, Dr. Andor Ferenc a Vas megyei Temetkezési Vállalat igazgatója, a Temetkezési Vállalkozók Dunántúli Egyesületének elnöke a *Halál és temetkezés a világvallásokban* tartott előadást. A konferencián Ráskai

Péter Confort Tervező Kft. ügyvezetője a *Temetőkertek- temetők tervezése* címen, Juhászné Bujdosó Mária a Budapesti Temetkezési Intézet Rt. kertészeti osztályvezetője a *Zöldfelület fenntartása a budapesti temetőkben* címszó alatt tartott előadást. Nagy Ágnes főkertész, a Kiskunfélegyházi Polgármesteri Hivaltól a *Temetkezési kultúra Európában*, valamint Dezső Zsuzsanna, főiskolai adjunktus a *hospice szellemisége - a haldokló gondozás környezeti feladatai* címszó alatt hallhattunk előadást.

Az előadások befejezése után a hallgatók látogatást tettek a Győri Halotthamvasztóba, ahol Éhmann József ügyvezető és Tokay Péter a halotthamvasztók üzemeltetési gyakorlatáról tartottak beszámolót. Az előadásokon mintegy 80 fő vett részt, akik nagy érdeklődést tanúsítottak. Az előadások témáira a következő számunkban visszatérünk.

Dr. Andor Ferenc

Emlékmű a hős pilótának

A Balaton légtérben 1944. június 16-án a délelőtti órákban olaszországi repülőterekről több mint 800 db amerikai bombázó és vadászrepülő gyülekezett különböző hadiipari célpontok bombázására.

A Veszprémben állomásozó honi légierő 101. „PUMA” vadász-repülőezred 28 db Messerschmitt vadászgépe Hepes Aladár őrnagy parancsnoksága alatt megtámadta a kötelékeket. Az egyenlőtlen harcban ezen a napon öt magyar vadászpilóta veszítette életét az ezredből, közöttük Pászty István repülő hadnagy, akit Kereki Község (Somogy megye) felett lőttek le. Ejtőernyője beleakadt a zuhanó Me-109G gépébe és így azzal együtt csapódott be Kereki Községben. Pászty Istvánt az Óbudai temetőben temették el.

Több, ma már idős kereki lakos szemtanúja volt a légi csatának és kezdeményezésükre 2003-ban kiemelték a gép roncsait, amelyet a szolnoki a Repülőmúzeumban helyeztek el.

A gép lezuhanásának helyszínén a település lakossága jelentős társadalmi munkával, a Balaton Fejlesztési Tanács és Somogy Megyei Önkormányzat, valamint vállalkozók anyagi támogatásával HŐSI EMLÉKPARKOT és szabadidőparkot hozott létre. Kereki lakossága a háború áldozatai előtt tisztelgve állított emlékművet, a hősi halált halt pilóta és személyén keresztül minden repülő áldozat emlékére. Az emlékmű avatására 2005. június 19-én került sor. Az emlékművet Dr. Gyenesei István, a Somogy Megyei Közgyűlés elnöke és Pethő István dandártábornok, a légierő parancsnok helyettese a helyi lakosság és jelentős számú érdeklődő jelenlétében leplezte le. Az ünnepi beszédek után az emlékművet, ökumenikus istentiszteletet követően az egyházak képviselői szentelték fel. A katonai szertartás szerint végrehajtott koszorúzás közben a hős pilóta tiszteletére egy iskola gép többször tiszteletkört írt le az avatás helyszíne felett.

Puskás Béla

Magyarország (i). hamvasztási kellékeket gyártó társasága

JÁGER URNA

JÁGER URNA

jageri@monomnet.hu • www.jagerurna.hu

Érdeklődni: mobil 30/230-1874, tel/fax: 29/311-372

Megemlékezés a II. Világháború befejezésének 60. évfordulóján Kecskeméten

Kecskeméten, az ország egyik legjelentősebb szovjet hősi katonatemetőjében, évről évre megemlékeznek a II. Világháborúban elesettekről. Az idei évben még a korábbiaknál is nagyobb figyelmet szenteltek annak, hogy minél magasabbra, ünnepélyesebbé tegyék a tisztelegést azoknak a síremlékei előtt, akik életüket áldozták fel azért, hogy 60 évvel ezelőtt 1945. május 9-én véget érjen Európában a történelem legpusztítóbb háborúja, melyet a fasiszta Németország zúdított az emberiségre.

Az ünnepélyes koszorúzás keretei között megemlékeztek a hazánk területén elesett katonákról, az antifasiszta ellenállókról, a polgári demokratikus erőkről, az egyházi és vallási szervezetekről, akik részt vettek a fasiszmus elleni harcban.

A II. Világháború befejezésének 60. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezést 2005. május 6-án tartották meg Kecskeméten, a Szovjet Hősi Katonatemetőben, melyen az Oroszországi Föderáció Magyarországi Nagykövetsége, az Ukrán Köztársaság Magyarországi Nagykövetsége, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége, különböző pártok és civil szervezetek képviselői is részt vettek.

Az ünnepi koszorúzáson és megemlékezésen többek között részt vettek. (balról): Varga József – Kecskeméti Köztemető vezetője; Glagoljev Vjacseszlav – Altábornagy; Oroszországi Föderáció Magyarországi Nagykövetségének katonai és légügyi attaséja; Katona Gyula – nyá. ezredes, Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége Kecskemét és Körzetének elnöke; Muszatov Valerij – Oroszországi Föderáció magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete; Dr Szécsi Gábor – Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármestere; Mushka Yurii – Ukrán Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete; Alekszandrov Alekszandr – Vezérőrnagy Ukrán Köztársaság Magyarországi Nagykövetségének katonai és légügyi attaséja.

Az ünnepség fő szervezője, Katona Gyula nyá. ezredes, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége Kecskemét és körzetének elnöke volt.

A Hősi Katonatemető fenntartásáról, gondozásáról, a sírok rendbetételéről, valamint az esztétikus virág- és növény kiültetésekéről a kecskeméti Városgazdasági Kft. Temetkezési részlege gondoskodik, hogy az utókor méltó kegyelettel őrizhesse a hősi halottak emlékét.

Varga József

-•- Hírek, események -•- Hírek, események -•-

A II. világháború befejezésének 60. évfordulója

A II. világháború befejezésének 60. évfordulója alkalmából a Mártírok és Hősök közalapítvány szervezésében koszorúzási ünnepségekre került sor Kaposváron a szovjet Kegyeleti Parkban, Nagyabajomban és Bárd-udvarnokon a szovjet emlékműveknél. Kaposváron a katonai szertartás szabályai szerint megrendezett ünnepség keretében Szita Károly a város nevében

Nerozin Andrej az Oroszországi Föderáció Nagykövetsége I. titkára fejet hajt a bárdudvarnoki szovjet emlékműnél

helyezte el a megemlékezés koszorúját. Nagyabajomban Ács Attila polgármester beszédét követően került sor a megemlékezés virágainak elhelyezésére. Bárdudvarnokon a koszorúzást követően Forintos László polgármester a koszorúzást követően vendégül látta a megemlékezés résztvevőit. Mindhárom helyszínen koszorút helyezett el a kaposvári székhelyű orosz-magyar baráti társaság valamint az Oroszországi Föderáció Nagykövetségének I. titkára és az Ukrán Nagykövetség tanácsosa. Kaposváron megközelítőleg 1000 szovjet katona van eltemetve és újra temetve. 2001-ben a kaposvári Berzsenyi parkban exhumált 109 szovjet katona, valamint 2002-ben Inkén exhumált 24 katona maradványait is itt helyezték örök nyugalomba. Nagyabajomban 1945-ben közel 400 a harcokban eleset szovjet katonát temettek el az emlékmű mögött lévő tömegsírokban. Kadarkúton, közel 70 szovjet katona maradványait temették el 1945-ben.

Megjelent a Kegyeleti adattár

Kegyeleti adattár átfogó képet ad a magyarországi kegyeleti tevékenység szinte minden területéről. Az adattár régióként csoportosítja a temetkezési szolgáltatókat, bemutatja a Nemzeti

Kegyeleti Bizottságot, átfogó képet kapunk a magyar hadisír gondozás helyzetéről valamint a Kegyeleti Múzeum tevékenységéről. Különösen hasznos része az adattárnak a kegyeleti tevékenységhez kapcsolódó állami és társadalmi szervezetek valamint a helyi és országos munkát végző kutatók bemutatása. Hasznos kézikönyv a temetkezési szakma számára is.

Az OTEI éves közgyűlése

2005. május 18-án tartotta az OTEI az éves közgyűlését. A Felügyelő Bizottság nevében Pölczmann Árpád értékelte az egyesület tevékenységét. A gyakran kritikus, szókimondó beszámolóval a tagság többsége egyetértett. A beszámoló elfogadását követően a taggyűlés elfogadta a munka- és a pénzügyi tervet. A beszámoló és feladatsabó napirendek megtárgyalása után Szekrényes András adott részletes tájékoztatást a TEMEXPO 2005 szervezésének helyzetéről. A taggyűlés egyhangúlag fogadta el a Kegyeleti alapítvány alapszabályát és a személyi javaslatokat.

Kertészek és Temetőfenntartók Egyesületének taggyűlése

Megtartotta éves taggyűlését a Kertészek és Temetőfenntartók Egyesülete. A beszámoló és az éves feladatok elfogadását követően tájékoztató hangzott el a kertészeti konferencia szervezésének helyzetéről. Elhangzott, hogy a konferencia a TEMEXPO 2005 kegyeleti szakkiállítással egy időben Nyíregyházán kerül megrendezésre. A taggyűlés döntött konferencia díj létesítéséről, amely első alkalommal Nyíregyházán kerül átadásra.

A temetkezési törvény betartásának ellenőrzése

A Közigazgatási Hivatalok az egész ország területén ellenőrzéseket folytatnak a temetkezési törvény és kormányrendelet betartásának helyzetéről. Több helyen született már temetkezési szolgáltatót elmarasztaló döntés a kegyeleti szolgáltatás hirdetése miatt. A temetkezési törvénymódosítást követően a hirdetésben csak a temetkezési szolgáltatást végző cég nevét, címét, elérhetőségét, logóját és a TEMETKEZÉS szót lehet használni. Ez a korlátozás nem érinti az interneten történő honlap elhelyezést. A honlapon - minden előírás betartásával - részletes, tájékoztatást lehet adni a temetkezési szolgáltatást végző vállalkozás tevékenységéről. Erre azért van lehetőség, mert az internetes honlapot csak célirányosan keresheti meg az érdeklődő.

Összeállította: Puskás Béla

A mérvadó kellékforgalmazó

KÉT ÉV ÓTA A LEGSIKERESEBB: MILÁNÓ

A KÖVETKEZŐ: VÉNUSZ

TELJES KELLÉKTÁR

FOLYAMATOS INNOVÁCIÓ

KÖZELSÉG A PARTNEREKHEZ

LEGJOBB KÁRPITOK, LEGSZEBB TEXTÍLIÁK

HATSZÖG KOPORSÓK ÉS KERÁMIA URNÁK
LEGSZÉLESEBB VÁLASZTÉKA

A KÖVETKEZŐ: AMADEUSZ

MANTEX Kft

8400 Ajka, Széchenyi u. 186-188. Tel/fax.: +36 88 214 099
1162 Budapest, Párta u. 58. Tel.: +36 20 9159 113
4431 Nyíregyháza, Orsolya u. 2. Tel.: + 36 20 9754 036

E-mail: mantex@mantex.hu
Http: www.mantex.hu

Forgalmazó partnerek:

ÉTA Kft

1173, Budapest, Határhalom u. 2. Tel/fax.: +36 1 2582 016
mobil: 30 9602 765

Gergely István

5650 Mezőberény, Vasút u. 30. Tel.: +36 30 9677 940

A Karsol kft elkészítette a Senator koporsó új változatát. Az amerikai koporsó tiszta bükkfából készült, oldalán antikolt fém fogantyúk vannak. Kérje ajánlatunkat képviselőinknél illetve az 52/593 066 telefonszámon.

